

Tuhat atooppista ihottumaa sairastavaa vastasi Allergia-, Iho- ja Astmaliiton kyselyyn: Atooppinen ihottuma vaikuttaa voimakkaasti itsetuntoon ja elämänvalintoihin

Atooppinen ihottuma vaikuttaa itsetuntoon, sosiaalisiin suhteisiin, uravalintoihin ja työssä suoriutumiseen. Atooppisen ihottuman vaikutukset ulottuvat myös seksuaalisuuteen ja perheen perustamiseen. Vaikeimmaksi koettu sairauden oire vie yöunet ja vaikuttaa sitä kautta jaksamiseen.

Lähes tuhat atooppista ihottumaa sairastavaa yli 18-vuotiasta osallistui sähköiseen verkkokyselyyn, jossa kartoitettiin atooppisen ihottuman vaikutuksia sairastavien ja heidän läheistensä elämään. Vastaajista lähes puolet (48 %) kokee sairauden vaikuttavan itsetuntoon. Vaikeimmasta oireesta, kutinasta, kärsii 61 % vastanneista.

- Ihosairauksia pidetään helposti vain kosmeettisena häiritsevänä, mutta todellisuudessa ne ovat pitkäaikaisia elämänlaatuun ja moniin valintoihin vaikuttavia sairauksia, sanoo tutkimustuloksia avaava asiantuntija Kaisa Toikko Allergia-, Iho- ja Astmaliitosta.

Hänen mukaansa näkyvä ihottuma saattaa jo pikkulapsilla aiheuttaa erilaisuuden kokemuksia ja johtaa sosiaalisten tilanteiden välttämiseen. Erilaisuuden kokeminen voi alentaa itsetuntoa ja vaikuttaa haitallisesti minäkuvaan ja sen kehittymiseen.

Vaikeinta on kutina

Ihon kutina, hilseily ja rikkoutuminen vaikeuttavat nukkumista, mikä heijastuu työssä jaksamiseen ja kokonaisvaltaisesti elämänlaatuun. Tutkimukseen vastanneista lähes puolet (48 %) kertoi kokevansa ihon kutinan vaikeaksi tai erittäin vaikeaksi sairauden oireeksi. 61 % kertoi ihon kutisevan öisin ja noin joka kolmas (32 %) atooppista ihottumaa sairastava kertoi nukkuvansa öisin huonosti. Vaikeaa atooppista ihottumaa sairastavilla sairauden vaikutukset ovat jopa korkeammat (89 % ja 59 %).

Yli puolelle (54 %) kyselyyn vastanneista oli koitunut merkittäviä kustannuksia tai ansionmenetyksiä atooppisesta ihottumasta. Lääke- ja lääkärikulujen lisäksi sairauden taloudellinen kuormitus näkyy myös siinä, että atooppista ihottumaa sairastavat joutuvat hankkimaan kalliimpia materiaaleja, kuten vaatteita tai kosmetiikkaa, kustantamaan valohoitoja sekä selviytymään sairaudesta johtuvista ansiomenetyksistä.

Moni sairastunut joutuu myös käyttämään paljon aikaa ja rahaa käydäkseen läpi kaikki mahdolliset hoitokeinot. Tutkimukseen vastanneet toivoivat sairauden hoidolta pitkävaikutteisuuksia, tehokkuutta ja helppoutta.

- Atooppisen ihottuman hoito vaatii jaksamista silloinkin, kun hoitoväsymys iskee. Sairaus ei anna lomaa. Kyselyssä sairastuneet toivovat rasvaamisen sijaan saavansa pitkävaikutteista tehoa hoitoonsa. He kertovat tämänhetkisen hoitotilanteensa olevan lähinnä perus- ja kortisonivoiteiden käyttöä sekä antihistamiineja, Kaisa Toikko sanoo.

Atooppinen ihottuma vaikuttaa pintaa syvemmillä

Suomalaisista 25-30 prosenttia on joskus elämänsä aikana sairastanut atooppista ihottumaa.* Tämä tarkoittaa reilusti yli miljoonaa ihmistä. Kyselyn tulokset kertovat, että atooppista ihottumaa sairastavat joutuvat elämään sairauden aiheuttamien moninaisten vaikutusten kanssa.

Atooppinen ihottuma on...	Kaikki tutkimukseen vastanneet atooppista ihottumaa sairastavat	Tutkimukseen vastanneet vaikeaa atooppista ihottumaa sairastavat (oma arvio sairaudesta)
vaikuttanut itsetuntooni	48 %	73 %
vaikuttanut ammatinvalintaani	43 %	57 %
häirinnyt työtäni tai opiskeluani	40 %	67 %
häirinnyt harrastuksiani	50 %	73 %
aiheuttanut keskittymisvaikeuksia	36 %	69 %
vaikuttanut sosiaalisiin suhteisiin	32 %	54 %
vaikuttanut seksuaalisuuteeni	29 %	51 %
vaikuttanut parisuhteisiin	22 %	38 %

Atooppinen ihottuma luokitellaan lievään, keskivaikeaan ja vaikeaan sairauteen. Lievässä atooppisessa ihottumassa potilaalla on kuivia ihoalueita, punoitusta pienillä ihoalueilla sekä satunnaista kutinaa. Keskivaikeassa sairaudessa esiintyy kuivia ihoalueita, toistuvaa kutinaa ja punoitusta sekä mahdollisesti myös ihon rikkoutumista ja paksuuntumista. Vaikeaa atooppista ihottumaa sairastavan iho on kuiva, kutina on jatkuvaa ja punoitus laaja-alaista. Lisäksi esiintyy ihorikkoumia, ihon huomattavaa paksuuntumista, verenvuotoa, vetistystä, karstoittumista ja pigmentaatiohäiriöitä.*

Laajan atooppista ihottumaa sairastavien kyselyn toteuttivat yhteistyössä Allergia-, Iho- ja Astmaliitto, YouGov sekä Sanofi.

*Atooppinen ekseema. Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin, Suomen Yleislääketieteen yhdistyksen, Suomen Ihotautilääkäriyhdistyksen, Atopialiiton ja Iholiiton asettama työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2016 (viitattu 1.11.2018). Saatavilla internetissä: www.kaypahoito.fi